

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

Нормативного освітнього компонента

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2024

Силабус нормативного освітнього компонента «Практичний курс письмового перекладу» підготовки бакалавра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробники:

Бєлих О. М., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Бондарчук О. Ю., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Пасик Л. А., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Татарай Н. Ю., старший викладач кафедри німецької філології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (доц. Пасик Л. А.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 2 від 13.09.2024 р.

завідувач кафедри:

(доц. Пасик Л. А.)

© Бєлих О. М., Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Татарай Н. Ю. 2024 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	035 Філологія, Мова і література (німецька). Переклад, Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 300 год /10 кр.		Рік навчання: 2-3-ий
		Семестр: 3-6-ий
		Лекції: 48 год.
		Семінарські: 138 год.
		Самостійна робота: 96 год.
ІНДЗ: немає		Консультації: 18 год.
		Форма контролю: екзамен у 3, 4, 5, 6 семестрах
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Бєлих Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38095 2488295
	bielykh.oksana@ukr.net ; Belych@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Бондарчук Олена Юрївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38066 8556653
	Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Пасик Людмила Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38 050 5938310
	Pasyk.Lyudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом

Прізвище, ім'я та по батькові	Тарарай Ніна Юріївна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	старший викладач кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	ninatararaj@gmail.com
Дні занять	згідно з розкладом

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Практичний курс письмового перекладу включає такі освітні компоненти: «Лексико-граматичні аспекти перекладу», «Науково-технічний переклад», «Медіапереклад» та «Художній переклад».

Перекладацька діяльність є пріоритетною вимогою у сфері інтелектуальної діяльності та міжкультурної комунікації.

Практичний курс письмового перекладу входить до нормативних освітніх компонентів навчального плану підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад» та передбачає застосування перекладацьких навичок при перекладі текстів різних жанрів та у науковій діяльності.

Предметом курсу є лексичні, граматичні, семантичні та стилістичні особливості перекладу, медіа-переклад, художній переклад та науково-технічний переклад.

2. Пререквізити.

Для ефективності засвоєння змісту практичного курсу письмового перекладу необхідно добре володіти німецькою мовою, державною мовою, засвоїти ОК «Вступ до перекладознавства», «Теорія і практика перекладу», «Лінгвокраїнознавство», «Література німецькомовних країн», «Інформаційні технології в лінгвістиці».

3. Мета і завдання ОК.

Метою викладання ОК є детальне ознайомлення здобувачів освіти із лексико-граматичними аспектами перекладу і вдосконалення теоретичної бази, необхідної для успішного формування й розвитку практичних навичок перекладацької діяльності в межах текстів різних жанрів, формування у здобувачів освіти розуміння поняття «медіатекст», ознайомлення їх з характерними рисами художнього, медійного та науково-технічного тексту. Засвоєння курсу сприяє

також підготовці здобувачів освіти до написання курсових робіт та до проходження навчальної і виробничої перекладацької практики.

Основними завданнями вивчення ОК є:

ознайомлення здобувачів освіти з:

- актуальними граматичними, семантичними, стилістичними та прагматичними проблемами перекладу та з можливими шляхами їх подолання;
- особливостями перекладу текстів різних стилів у межах мовної пари «німецька – українська» та «українська – німецька»;
- особливостями та труднощами літературного перекладу;
- з принципами та методами художнього перекладу, спрямованого на передачу максимальної точності змісту та авторської інтенції твору-джерела;
- особливостями медійних текстів у діяхронній перспективі;
- специфікою сучасних медійних текстів та проблемами перекладу, які нею зумовлені;

вивчення:

- нормативних аспектів перекладу, принципів перекладацької стратегії та деяких прийомів перекладацької техніки;
- найтипівіших проблем та труднощів перекладу медіатекстів;
- найголовніших понять у науково-технічній термінології, її значення й сфери вживання, типових проблем, що виникають під час галузевого перекладу;

формування:

- траєкторії подальшого розвитку навичок художнього перекладу прозових та поетичних творів;
- у здобувачів освіти розуміння понять «медіалінгвістика» і «медіатекст»;
- у здобувачів освіти знань, умінь та навичок, необхідних для здійснення якісного перекладу медійних текстів;

уміння здійснювати переклад:

- з урахуванням лексико-семантичних особливостей науково-технічних текстів: переклад власних назв, термінів, неологізмів, а також слів, що не мають безпосередніх лексичних відповідників;
- науково-технічних текстів з урахуванням граматичних аспектів перекладу, зокрема особливості перекладу безособових форм дієслова, поширених в науково-технічних текстах;
- матеріалів науково-технічних газет та журналів;
- у двосторонньому режимі тексти, що відносяться до науково-технічної галузі в письмовій формі;

володіти навичками:

- реферування та анотування іноземною мовою текстів;
- користуватися словниками, довідковою літературою та іншими джерелами пошуку інформації.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі опанування курсу здобувачі освіти оволодівають наступними компетентностями:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК15. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

Запропонований курс зорієнтований на здобуття таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура освітнього компонента

Лексико-граматичні аспекти перекладу

Семестр 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. <i>Lexikalische Aspekte der Übersetzung</i>						
Thema 1. Technik des Übersetzens. Äquivalenz / Adäquatheit. Wörterbücher.	4	1	2	1		СЗ/ДС/Д/ТНТ/5
Thema 2. Polysemie / Homonymie. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung	4	1	2	1		СЗ/ДС/Д/ТНТ/5
Thema 3. Übersetzung von Realien, geographischen Namen. „Falsche Freunde“ des Übersetzers.	4	1	2	1		СЗ/ДС/Д/ТНТ/5
Thema 4. Stilistische Aspekte der Übersetzung. Subjektive Faktoren der Übersetzung.	4	1	2	1		СЗ/ДС/Д/ТНТ/5
Разом за модулем 1.	16	4	8	4		20 б.
Змістовий модуль 2. <i>Grammatische Aspekte der Übersetzung</i>						
Thema 5. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit. Übersetzung der Satzarten	11	2	6	2	1	СЗ/Д/ДС/5
Thema 6. Die Übersetzung der Nomen, Pronomen, Numerales, Präpositionen.	11	2	6	2	1	СЗ/Д/ДС/ТНТ/5
Thema 7. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen, Passiv.	12	2	8	1	1	СЗ/Д/ДС/5
Thema 8. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung. Partizipien.	10	2	6	1	1	СЗ/ДС/Д/ТНТ/5
Разом за модулем 2.	44	8	26	6	4	20 б.
Всього годин / балів	60	12	34	10	4	40 б.
Підсумковий контроль						40
Всього балів за підсумковий контроль						60
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Науково-технічний переклад

Семестр 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Besonderheiten der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Übersetzung						
Thema 1. Begriffe. Genres der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Besonderheiten.	6	2	2	2	-	СЗ+Д+ ТНТ+ Д / 2
Thema 2. Beschreibung unterschiedlicher technischer Anlagen und Geräte.	9	2	4	2	1	СЗ+Д+ТНТ+ Д / 4
Thema 3. Beschreibung der Technologien und des Charakters der Betriebsprozesse.	9	2	4	2	1	СЗ+Д+ТНТ+ Д / 6
Thema 4. Patentliteratur.	7	1	4	2	-	СЗ+Д+ТНТ+ Д / 4
Thema 5. Werbung. Beschreibung der Skizzen.	7	1	4	2		СЗ+Д+ТНТ+ Д / 6
Всього за модулем 1						22
Змістовий модуль 2. Referat und Resümee						
Thema 6. Struktur des Resümeees. Struktur des Referats.	4	1	2	1	-	СЗ+Д+ТНТ+ Д / 2
Thema 7. Wesen und Methoden der Materialkompression des Originals.	5	1	2	1	1	СЗ+Д+ ТНТ+Д / 4
Thema 8. Inhaltliche Fehler in der wissenschaftlichen und technischen Analyse.	6	1	4	1	-	СЗ+Д+ ТНТ+ Д / 6
Thema 9. Gründe für Übersetzungsfehler.	7	1	4	1	1	СЗ+Д+ +ТНТ+Д / 6
Всього за модулем 2						18
Всього балів за поточний контроль						40 б.
Всього балів за підсумковий контроль						60 б.
Всього годин / балів	60	12	30	14	4	100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Медіапереклад Семестр 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Сем.)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Medienübersetzung: Allgemeines						
Thema 1. Medienlinguistik und Medienübersetzung. Sprache und kommunikative Strategien in den Medien.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 2. Medientext in der modernen Linguistik, in der Kommunikationstheorie und im historischen Kontext. Grundtypen der Medientexte.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 3. Intertextualität der Medientexte. Korrelation des Gesprochenen und des Geschriebenen in den Medientexten. Realität und Fiktion. Nachrichtentext in der Presse, im Fernsehen und in den Online-Medien. Der Zusammenhang zwischen Text und Bild.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Разом за модулем 1	45	6	18	18	3	15
Змістовий модуль 2. Besonderheiten der Translation der Medientexte						
Thema 4. Diskurs der sozialen Netzwerke und seine Übersetzung. Schlagzeilen und Zeitungsrubriken im Kontext der Übersetzung.	12	2	6	3	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 5. Nachrichten, Reportage, Kommentar: Spezifik der Übersetzung. Schwierigkeiten bei der Übersetzung der Nachrichtentexte.	12	2	6	3	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 6. Untertitelung und Synchronisation.	12	2	6	3	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Selbstständige Arbeit				9		10
Разом за модулем 2	45	6	18	18	3	25
Всього годин:	90	12	36	36	6	40 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульні контрольні роботи або за потреби екзамен						60 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Художній переклад

Семестр 6

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр. / Бали
Змістовий модуль 1. Grundlagen des literarischen Übersetzens						
Thema 1. Theoretische Grundlagen des literarischen Übersetzens. Objekt und Gegenstand und Ziel der literarischen Translation.	9	1	4	4		ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 2. Geschichte der ukr.-dt. Übersetzungsbeziehungen. Genres und Stile.	10	1	4	4	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 3. Lexikalisch-grammatische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	12	2	6	4		ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 4. Morphologische und syntaktische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	13	2	6	4	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Всього за модулем 1.	44	6	20	16	2	20 б.
Змістовий модуль 2. Individueller Stil des Autors. Rolle des Übersetzers und Translationsarten						
Thema 5. Besonderheiten des Stils der schöngeistigen Literatur. Individueller Stil des Autors. Übersetzung der Lyrik.	12	2	6	4		ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 6. Translationsarten. Komparative Übersetzungsanalyse. Übersetzung von Drama.	13	2	4	6	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 7. Adäquatheit in literarischen Übersetzungen. Übersetzung der Prosa.	11	1	6	4		ДС+СЗ+ Д / 5
Thema 8. Übersetzung als Kunst. Äquivalenz.	8	1	4	4	1	ДС+СЗ+ Д / 5
Всього за модулем 2.	46	6	20	18	2	20 б.
Всього годин	90	12	40	34	4	40 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульні контрольні роботи або за потреби екзамен						60 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача та опрацювання ним теоретичної літератури. Діагностику якості самостійної роботи здобувача освіти та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей здобувача освіти.

Самостійна робота здобувача освіти забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання.

Самостійна робота здобувача освіти включає:

- Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
- Виконання практичних завдань з курсу згідно тематики семінарських занять з метою удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови.

Самостійна робота здобувача освіти з ОК **Лексико-граматичні аспекти перекладу** включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань семінарів.
2. Укладання словника наукових термінів та їх вивчення для систематизації матеріалу та його засвоєння (50 термінів).
3. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання реферату.
4. Складання 10 тестових завдань по темі реферату.

Тематика рефератів (Лексико-граматичні аспекти перекладу):

1. Falsche Freunde in der Übersetzung: Typische Fehler und Strategien zur Vermeidung
2. Lehnwörter und ihre Übersetzung: Anpassung oder Übernahme?
3. Kulturelle Begriffe und Realien: Strategien für die Übersetzung von spezifischen Konzepten
4. Synonymie und Variation in der Übersetzung: Wie beeinflusst Wortwahl die Bedeutung?
5. Fachterminologie und ihre Herausforderungen: Übersetzung in Medizin, Recht oder Technik.
6. Übersetzung von Passivkonstruktionen: Unterschiede zwischen Sprachen.

7. Nominalstil vs. Verbalstil in der Übersetzung: Anpassung an sprachliche Konventionen.

8. Zeitformen und ihre Entsprechungen: Tempusprobleme in der Übersetzung

9. Satzstruktur und Wortstellung: Anpassung an die Zielsprachenlogik

10. Modale Konstruktionen in der Übersetzung: Unterschiede zwischen Deutsch, Englisch, Ukrainisch etc.

11. Höflichkeitsformen und deren Übersetzung: Siezen, Duzen und kulturelle Unterschiede.

12. Übersetzung von Humor: Wortspiele, Ironie und kulturelle Hürden.

13. Übersetzung von Idiomen und Redewendungen: Äquivalenz oder kreative Lösungen?

14. Register und Stil in der Übersetzung: Wie passt man den Ton an?

15. Maschinelle Übersetzung vs. menschliche Übersetzung: Grenzen und Herausforderungen.

Самостійна робота здобувача освіти з ОК «Медіапереклад»

Здобувач освіти зобов'язаний перекласти газетний текст новин обсягом 400-500 слів (5б), перекласти пост із німецьких соціальних мереж українською мовою обсягом 400-500 слів (5б).

Самостійна робота здобувача освіти з ОК «Художній переклад»

Здобувачі освіти повинні скласти портфоліо із робіт з перекладу в парі німецька-українська різних жанрів (проза, лірика, оповідання, казки, драма).

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти регулюється [Положенням ВНУ імені Лесі Українки](#) про поточний та підсумковий контроль.

Політика викладача щодо здобувачів освіти: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, академічна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття

здобувач освіти може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

За участь у роботі проблемної групи із успішною публікацією тез доповіді або статей здобувачі освіти можуть отримати додаткові бали за поточне оцінювання.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про реалізацію права на академічну мобільність ВНУ імені Лесі Українки](#).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен. Сумарна кількість балів, яку здобувач освіти отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою (40 балів – за поточний та 60 балів – за підсумковий контроль), визначає його загальну оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань здобувача освіти, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістових модулів. Максимальна оцінка здобувача освіти за поточне оцінювання складає 40 балів. Цей бал обчислюється як загальна сума всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях.

- ✓ Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.

- ✓ Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з курсу.

Підсумкове оцінювання полягає у написанні модульної контрольної роботи із пройденого курсу або складанні іспиту, про це інформує викладач на початку семестру з кожної дисципліни цього ОК. Максимальна оцінка студента за підсумкове оцінювання складає 60 балів.

Підсумковий контроль з ОК **Лексико-граматичні аспекти перекладу** полягає в оцінюванні **самостійної роботи** (усне опитування термінів із укладеного 30 словника – 10 балів), презентації реферату (10 балів), складанні 10 тестових завдань по темі реферату (10 балів) **та написанні модульної контрольної роботи** із пройденого курсу (30 балів). Максимальна оцінка 30 за підсумковий контроль складає 60 балів.

Якщо *загальний бал* з ОК (сума балів за поточний та підсумковий контроль) становить не менше 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо здобувач освіти хоче підвищити бал, він має складати іспит, при цьому бали, набрані здобувачем освіти за результатом підсумкової модульної контрольної роботи, анулюються.

Здобувачі освіти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Відповідь вважається *повною (60 балів)*, якщо здобувач освіти повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (40 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь здобувача освіти має бути правильною і обґрунтованою. Здобувач освіти повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (20 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Здобувач освіти обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Здобувач освіти не володіє

понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перекладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

Питання, що виносяться на іспит:

Лексико-граматичні аспекти перекладу

1. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit.
2. Polysemie / Homonymie.
3. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung.
4. Die Übersetzung von Numerales, Präpositionen.
5. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen.
6. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung.
7. Partizipien: Anwendung und Übersetzung.
8. Übersetzung der Satzarten.
9. Kulturelle Begriffe und Realien.
10. Texte wie Objekte der Übersetzung.
11. Äquivalenz / Adäquatheit.
12. Modale Verben und modale Konstruktionen in der Übersetzung.
13. Technik des Übersetzens.
14. Übersetzungsverfahren.
15. Subjektive Faktoren der Übersetzung.
16. Die Übersetzung von Passiv.
17. Die Übersetzung des Nomens, Pronomen.
18. Maschinelle Übersetzung vs. menschliche Übersetzung.

Науково-технічний переклад

1. Arten von Übersetzungen. Wissenschaftliche und technische Übersetzung.
2. Arten der wissenschaftlichen und technischen Übersetzung.
3. Grundlegende Mittel der wissenschaftlich-technischen Übersetzung.
4. Begriffe und Terminologie.
5. Gattungen der wissenschaftlichen und technischen Literatur und ihre Merkmale.
6. Übersetzung von politischen Texten.
7. Beschreibung der verschiedenen technischen Geräte und Einheiten.
8. Übersetzung von Gebrauchsanweisungen.
9. Beschreibung der Technologien und der Art der Produktionsprozesse.
10. Besonderheiten der Arbeit des Übersetzers in der Produktion.
11. Übersetzung der Dokumentation.
12. Patentliteratur.
13. Referenzpublikationen.
14. Werbematerialien.

15. Beschreibung von Zeichnungen.
16. Zweck und Wesen der Kommentierung und der Zusammenfassung. Der grundlegende Unterschied zwischen einer Zusammenfassung und einem Abstract.
17. Die Struktur der Annotation. Aufbau des Abstracts.
18. Das Wesen und die Methoden der Komprimierung von Quellenmaterial.
19. Inhaltliche Fehler.
20. Ursachen von Übersetzungsfehlern.
21. „Falsche Freunde des Übersetzers“ in der wissenschaftlichen und technischen Übersetzung.

Медіапереклад

1. Kulturgeschichte der Medientexte und der Medienbehörden.
2. Gegenstand der Medienlinguistik.
3. Medientext als Begriff.
4. Gegenstand der Medienübersetzung.
5. Sprache und kommunikative Strategien in den Medientexten.
6. Haupttypen der Medientexte.
7. Intertextualität der Medientexte.
8. Korrelation des Gesprochenen und des Geschriebenen in den Medientexten. Realität und Fiktion.
9. Nachrichtentext in der Presse, im Fernsehen und in den Online-Medien.
10. Der Zusammenhang zwischen Text und Bild.
11. Fakes in den Nachrichtentexten.
12. Übersetzung von Comics.
13. Übersetzung von Online-Spielen.
14. Diskurs der sozialen Netzwerke und seine Übersetzung.
15. Schlagzeilen und Zeitungsrubriken im Kontext der Übersetzung.
16. Werbung: Besonderheiten der Übersetzung.
17. Reportage: Besonderheiten der Übersetzung.
18. Kommentar: Besonderheiten der Übersetzung.
19. Schwierigkeiten bei der Übersetzung der Nachrichtentexte.
20. Realienwörter in den Medientexten und ihre Übersetzung.
21. Untertitelung.
22. Synchronisation.
23. Übersetzungstransformationen für die Wiedergabe deutschsprachiger Nachrichtentexte im Ukrainischen.
24. Medientext: Übersetzung und Interpretation.
25. Nachrichtenübersetzung.

Художній переклад

1. Theoretische Grundlagen der literarischen Übersetzung. Gegenstand, Objekt und Ziel der literarischen Übersetzung.

2. Geschichte der ukrainisch-deutschen Translationsbeziehungen in der literarischen Übersetzung.
3. Ebenen und Einheiten der Übersetzung.
4. Genres und Stil der schönen Literatur.
5. Lexikalisch-grammatische Besonderheiten des literarischen Übersetzens.
6. Lexikalische Schwierigkeiten bei der Übersetzung.
7. Morphologie und Syntax in der literarischen Übersetzung.
8. Übersetzung von Phraseologismen.
9. Übersetzung von Realienwörtern.
10. Besonderheiten und Schwierigkeiten bei der Übersetzung von Prosa.
11. Satztypen. Wortfolge. Inversion.
12. Äquivalenz und Adäquatheit.
13. Transfer von Raum und Zeit in der literarischen Übersetzung.
14. Skopos in der Übersetzung.
15. Benutzung von Originaltexten in der Übersetzung.
16. Faktoren von Nicht-Adäquatheit der Übersetzung.
17. Individueller Stil des Autors und Wege seines Transfers.
18. Persönlichkeit des Autors und seine Rolle in der Übersetzung.
19. Ukrainische Übersetzer ins Deutsche.
20. Übersetzung von Lyrik – ein Kunstwerk.
21. Übersetzungsverfahren bei der literarischen Übersetzung.
22. Nachklang, Transkription, Transliteration.
23. Beschreibende Übersetzung.
24. Komparative Übersetzungsanalyse.
25. Übersetzung von Drama.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Література

Лексико-граматичні аспекти перекладу

Основна література

1. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 4., völlig neu bearb. Auflage. Heidelberg; Wiesbaden: Quelle & Meyer. 2004. 343 S.
2. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. 4., überarbeitete Auflage. Julius Groos Verlag. Tübingen. 283 S.
3. Prunc E. Einführung in die Translationswissenschaft. Uni Graz Online: <https://online.unigraz.at>

Додаткова література

1. Белих О. Термінологічні словосполучення із стрижневим компонентом «KRIEG» та їх переклад на українську мову. Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки», Вип. 1, 2024. С. 40–46. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2024.1.6>
2. Белих О. Аббревіація як продуктивний спосіб утворення військових термінів. Пріоритети германської та романської філології: збірник матеріалів XVI Міжнародної наукової онлайн-конференції, 7-8 жовтня 2022 року. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. с. 6–7.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англomовних перекладів української прози. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. 215 с.
4. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
5. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
6. Леся Українка. Повне академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. Т. 8. Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше / ред., передм. М. Стріха; упоряд. О. Маланій, О. Белих та ін.; комент. О. Полухович. *Повне академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.
7. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими мовами): навчальний посібник для студентів спеціалізацій «германські мови та літератури» (англійська мова і література, німецька мова і література), «романські мови та літератури» (французька мова і література, іспанська мова і література), «слов'янські мови та літератури» (польська мова і література, російська мова і література), «прикладна лінгвістика», «українська мова та література» / уклад. : О. М. Белих, Н. Г. Лисецька та ін. ; за заг. ред. Н. О. Данилюк. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 272 с. (Гриф Східноєвропейського національного

університету імені Лесі Українки, рішення вченої ради (протокол № 2 від 22.02.2018 р.)).

8. Bielykh O. Anmerkungen zur Übersetzung eines Gedichtes von Heinrich Heine in Lesja Ukrainkas Fassung. *Германістика в транскультурному вимірі: теорія та практика = Germanistik in transkulturellen Räumen: Theorie und Praxis* : матеріали XXVII Міжнар. наук.-практ. конф. Асоціації українських германістів (25-26 вересня 2020 р.). Львів : ПАІС, 2020. С. 23-25.

9. Bielykh O. Syntaktische Funktionen der Partizipien Präsens im Mittelhochdeutschen. *Modern Methology of Science and Education* : International Scientific and Practical Conference World Science, № 6(22), Vol.3 (May 31, 2017, Dubai, UAE)". Dubai. : RostTranse Trade F Z C company, 2017. P. 33-37.

10. Bielykh O., Blyznyuk L. Linguostilistische Besonderheiten der Kunstmärchen von Cornelia Funke. *Актуальні питання іноземної філології* : наук. журн. / за ред.: І. П. Біскуб та ін. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. № 8. С. 30-34.

Науково-технічний переклад

Основна література

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. 552 с.
2. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
3. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Наumenко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
4. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.
5. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад: до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології*: наук. журн. / (редкол.: І. П. Біскуб (голов. ред.) та ін.). Луцьк, 2020. № 13. С. 33–39.
6. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
7. Практикум з науково-технічного перекладу (німецька мова) : навч. посібник для студентів 4–5 курсів фак. «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу ; упоряд. Д. О. Фадєєв]. Харків: Вид-во НУА, 2017. 78 с.

Додаткова література

8. База даних юридичних термінів. URL: <http://rechtsdialog.org/ua/baza-danykh-dlia-korystuvachiv>

9. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівіцький М. Л. Галузевий переклад : Німецька мова : Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2018. 144 с.
10. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : Монографія. Вінниця: Нова книга, 2013. 448 с.
11. Моїсєєва Н. О., Савостіна Д. Д. Лексичні труднощі перекладу юридичної термінології. Молодий вчений. 2020. №10. С. 473–477. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/10/97.pdf>
12. Синегуб С. В. Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
13. Kadric M., Kaindl K. (Hg.). Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S
14. trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>
15. Селігей П. О. Український науковий текст: проблеми комунікативної повноцінності та стильової досконалості (Автореферат докторської дисертації). Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Київ, Україна. 2016. 22 с.
16. Gruber H. (2016). Das Signalisieren von Kohärenzstrukturen in deutschsprachigen wissenschaftlichen Texten. 2016. URL: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/2812/4152>
17. Hinterhölzl R., Catasso N. On the question of subordination or coordination in V2-relatives in German. In I. Reich & A. Speyer (Eds.), Coand Subordination in German and Other Languages Hamburg : Buske. 2016. Pp. 99–125.
18. Repp S., Struckmeier V. Syntax. Eine Einführung. Stuttgart/Weimar : Metzler. 2020. 422 s.

Медіапереклад

Основна література

1. Бондарчук О. Ю, Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130).
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 552 с.
3. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
4. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
5. Синегуб С. В. Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.

6. Kadric M., Kaindl K. (Hg.). Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S.

Додаткова література

1. Губарець В. В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник. Київ : Богдан. 2012. 176 с.
2. Злобин А. Н., Пузаков А. В. Перевод текстов СМИ с английского и немецкого языков на русский: Электронное учебно-методическое пособие. Мордов. гос. ун-т. Саранск, 2015. 154 КБ.
3. Никитина Т. Г. Перевод в СМИ = Translation in Mass Media: электронное учебно-методическое пособие. Тольятти: Изд-во ТГУ, 2016. 1 оптический диск.
4. trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>

Художній переклад

Основна література

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад : до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). Актуальні питання іноземної філології : наук. журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 33-38.
2. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Художній переклад (Частина І) : навч.-метод. реком. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 124 с.
3. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130).
4. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія / Марія Іваницька. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 607 с.
5. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. Стил і переклад: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf
6. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Наumenко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
7. Щигло Л.В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
8. Lysetska Nataliia. The Reception of Lesia Ukrainka's Works in German: The Significance of the Concept of „Struggle”. *Kyiv-Mohyla Humanities Journal* 8. Kyiv: National University of Kyiv-Mohyla Academy. 2021. Pp. 85–101. (Категорія А). <https://doi.org/10.18523/kmhj249189.2021-8.85-101> (Scopus, WOS).

9. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.
10. Translation : Wissenswertes : навч.-метод. реком. / О. А. Зубач, Л. А. Пасик, О. М. Бєлих, О. Ю. Бондарчук. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 72 с.

Додаткова література

11. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. С.190–196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.
12. Кучер З. І. Практика перекладу. Німецька мова / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць. Вінниця : Нова книга, 2013. 504 с.
13. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Бєлих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишнеvsька, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засєкін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисєцька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лєси Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ: Кондор, 2021. 355 с.
14. Koller, Werner. Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung. In den 70er Jahren und heute // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 115–130.

Лексикографічні джерела та корпуси до курсу

1. Німецько-український фразеологічний словник / уклад.: Гаврись В. І., Пророченко О. П. Київ : Рад. шк., 1981. 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1992. 818 S.
3. DUDEN. URL : <https://www.duden.de/>
4. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 1103 S.
5. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1996. 1816 S.
6. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1997. 840 S.
7. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2. Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1970. 846 S.

8. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende / Hrsg. K. M. Eichhoff-Cypes u. R. Hoberg. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2000. 344 S.
9. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 858 S.
10. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 864 S.
11. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. Mannheim : Dudenverlag, 1985. 803 S.
12. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 959 S.
13. DWDS. Режим доступа URL : <https://www.dwds.de/>
14. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. München : Max Hueber Verlag, 1995. 565 S.
15. Langenscheidt Online Wörterbücher. Режим доступа: <https://de.langenscheidt.com/>
16. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn. Wiesbaden, 1990. S. 158–162.
17. OWID. URL : <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
18. PONS. Online-Wörterbuch. URL : <https://de.pons.com/>
19. Wander K. F. W. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig, 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
20. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961–1977.
21. Weidenfeld K. S. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. Berlin : Bassermann, 2000. 400 S.
22. WORTSCHATZ. Universität Leipzig. URL : <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>